

[Nørskov.]

Selskabet „Hedebruget“ virker derved, at det til sine Medlemmer yder et lille Tilskud til Opdyrkningsarbejdet, dog kan ingen opnaa Tilskud til mere end to Tønder Land aarligt. Det var oprindelig Forudsætningen, at Tilskuddet skulde være 25 Kr. pr. Td. Land. Men i de senere Aar er Statstilskuddet til Selskabet gaaet ned, saa det ikke har været muligt i de senere Aar at yde mere end 15—18 Kr. pr. Td. Land. Var Opdyrkningsudgifterne saa endda gaaet ned i tilsvarende Grad, men det har ingenlunde været Tilfældet, tværtimod har disse været stærkt stigende.

Desuden virker Hedebruget derved, at det yder et direkte Tilskud til de saakaldte Nybyggere. En saadan Hjælp er af stor Værdi; de allerfleste Nybyggere paa Heden begynder med meget smaa Midler, og det kniber derfor med at komme i Gang paa den ofte stridbare Jord. Endelig foretager Hedebruget en Række Forsøg paa Hedejord baade Merglingsforsøg og Forsøg med forskellige Kulturplanter for at høste Erfaringer paa disse Omraader, hvilket selvfølgelig er af stor Betydning for Hedelandbrugets Rentabilitet.

Alle, der kender Hededyrkerne, maa uvilkaarligt nære den dybeste Beundring for den Flid, Nøjsomhed og Udholdenhed, der giver sig Udslag deri, at Fure efter Fure lægges til Danmarks Ager, at Stykke efter Stykke af Lyngens brune Flade forvandles til Korn- og Græsmarker. Hvor der før var trist og øde, hvor Tater og Urfugl herskede enevældigt, der rykker nu Kulturen frem; smaa Plantager og levende Hegn, som skaber Hygge og Skønhed, gennemkrydser Landskabet, venlige Hjem med røde Tage og kønne Haver titter frem i Horisonten. Mange Egne i Midt- og Vestjylland er ganske forvandet i de sidste 25—30 Aar. Det er Adelsfærd, her er øvet, det er fredeligt Bedrift af unævnt Smaamand.

Vel er der udrettet meget, men der er endnu meget tilbage at gøre; der henligger endnu store Strækninger ukultiveret Jord, der burde opdyrkes. Vi er fra alle Partiers Side enige om at fremme Udstykningsarbejdet, enige om at rejse nye Hjem paa Danmarks Jord, men vi er desværre noget uenige om Fremgangsmaaden herved. Jeg vil henstille til den høje Regering at overveje, om det ikke var klogt, at den satte mere Kraft ind paa Opdyrkningsarbejdet fremfor idelig at føre de lange Diskussioner om Ekspropriationsforslag, Forslag, som af

mange føles som et groft Indgreb i Ejendomsretten, ja, som en Retskrænkelse.

Vi kunde fremme Opdyrkningen af Landets Jord ved i højere Grad at støtte Selskabet „Hedebruget“s Arbejde, som jeg nu har skildret; de Penge, som Staten her anvender, har været medvirkende til at gøre vort Fædreland større og rigere, hvilket igen vil sige, at Pengene kommer tilbage med Renter.

Den højtærede Statsminister udtalte i sin Programtale, at Oprettelsen af smaa Landbrug maa fremmes som Led i Arbejdet for at skaffe forøget Beskæftigelse. Disse Ord giver mig Anledning til at sige til den høje Regering, at „Hedebruget“s Arbejde gaar ogsaa ud paa at fremme Oprettelsen af smaa Landbrug og forøge Beskæftigelsen. Kunde Staten derfor ikke, ogsaa i Betragtning af, at Selskabet i det kommende Finansaar fejrer sit 25-Aars Jubilæum, vise Hedeopdyrkerne, disse trofaste Slidere, den Opmuntring som Tak for deres ihærdige Arbejde at imødekomme Selskabets Bestyrelses Andragende om en Forhøjelse af Statstilskuddet med 55 000 Kr. til 205 000 Kr. Det vilde være en Spore og Opmuntring til fortsat dygtigt Arbejde til Gavn for hele Samfundet.

Jeg udtalte for lidt siden, at Selskabet „Hedebruget“ havde virket i det stille, men dermed være ingenlunde sagt, at det har virket i det skjulte. Selskabets Bestyrelse har adskillige Gange inviteret f. Eks. den højtærede Landbrugsminister, det ærede Finansudvalg og Statens Jordlovsudvalg. Jeg havde den Glæde at være sammen med en Del af disse Folk ved en Udflugt, som blev foretaget paa Varde-Egnen i Aaret 1929. Det var særlig de store Opdyrkningsforetagender paa Orten Hede, vi besaa, hvor f. Eks. Rigsdagsbetjent Sønderby har gjort et stort og paaskønnelsesværdigt Arbejde med Opdyrkning af Heden; han har der opdyrket mange Tønder Land Hedejord og dannet sig et saare smukt Hjem, men det samme gælder de andre Nybyggere paa hele Egnen.

Ved samme Løjlighed var det, at „Hedebruget“s energiske og dygtige Formand, Dommer Esmann fra Esbjerg, gav en Oversigt over Hedekultiveringsarbejdet og den store Fremgang, som var sket paa de jydskede Hedeegne. Senere, ved en Fællesspisning i Henne Kro, var der flere af Deltagerne, der udtalte deres Forundring over det dygtige Arbejde, der var udrettet. Jeg husker saaledes, at det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen talte; det ærede Medlem